

Fakulteten för humaniora och samhällsvetenskap

Studieplan för utbildning på forskarnivå i Litteraturvetenskap

(Doctoral studies in Comparative Literature)

Beslut	FN 2026-03-19	Dnr.	HS 2026/422	Ersätter	HS 2015/331
Giltighet fr.o.m.	2026-03-19	t.o.m.	Tillsvidare	Handläggare	Monica Eriksson

Beslut om inrättande

Studieplanen är fastställd 2007-06-07 av Estetisk-filosofiska fakultetsnämnden, reviderad 2011-04-07, samt reviderad av fakultetsnämnden för humaniora och samhällsvetenskap 2013-05-16 och av fakultetsnämnden vid Fakulteten för humaniora och samhällsvetenskap 2015-06-11 och 2026-03-19. Utbildning på forskarnivå ges i den omfattning som tillgängliga resurser medger. Allmänna bestämmelser för utbildning på forskarnivå finns i Högskolelagen och Högskoleförordningen.

1. Allmänt

Ämnet har på Karlstads universitet två huvudinriktningar: litteraturvetenskap och litteraturredaktik.

Litteraturvetenskap undersöker hur den skönlitterära texten kan förstås estetiskt och formmässigt, såväl som i relation till olika historiska, kulturella och sociologiska sammanhang. Vidare tar ämnet sin utgångspunkt i ett brett textbegrepp och inkluderar fiktionsformer och litterära uttryck inom andra medier, samt olika typer av relationer mellan text, läsare, författare och kontext. Forskning bedrivs ofta i samspel med besläktade discipliner inom humanistiska, estetiska och samhällsvetenskapliga kunskapsområden.

Litteraturredaktik undersöker litteratur, läsning och litteraturundervisning från en rad olika perspektiv. Hit hör exempelvis undervisningens relation till ämneskunskaper, till olika undervisningsmetoder och litteratursyner, till elevers och lärares läsvanor och läsintressen, och till fiktionsformer i andra medier och olika ungdomskulturer. Vanliga teoretiska ramverk är receptionsteori, utbildningshistoria och läroplansteori. Forskningen bedrivs ofta med etnografiska utgångspunkter i praktiktära studier.

I enlighet med Karlstads universitets policy för jämställdhet ska genusperspektivet beaktas i utbildningen på forskarnivå. I enlighet med Karlstads universitets arbete med hållbarhet ska även detta perspektiv beaktas. Doktoranden ska även få insikter om mångvetenskapliga arbetssätt och erfarenheter av möten över traditionella ämnesgränser.

2. Utbildningens mål

Allmänna mål för utbildning på forskarnivå beträffande kunskap och förståelse, färdighet och förmåga, samt värderingsförmåga och förhållningssätt, anges i Examensordningen (Högskoleförordningen, bilaga 2, SFS 2006:1053):

Kunskap och förståelse

För licentiatexamen ska doktoranden:

- visa kunskap och förståelse inom forskningsområdet, inbegripet aktuell specialistkunskap inom en avgränsad del av detta samt fördjupad kunskap i vetenskaplig metodik i allmänhet och det specifika forskningsområdets metoder i synnerhet.

För doktorexamen ska doktoranden:

- visa brett kunnande inom och en systematisk förståelse av forskningsområdet samt djup och aktuell specialistkunskap inom en avgränsad del av forskningsområdet, och
- visa förtrogenhet med vetenskaplig metodik i allmänhet och med det specifika forskningsområdets metoder i synnerhet.

Färdighet och förmåga

För licentiatexamen ska doktoranden

- visa förmåga att kritiskt, självständigt och kreativt och med vetenskaplig noggrannhet identifiera och formulera frågeställningar, att planera och med adekvata metoder genomföra ett begränsat forskningsarbete och andra kvalificerade uppgifter inom givna tidsramar och därigenom bidra till kunskapsutvecklingen samt att utvärdera detta arbete,
- visa förmåga att i såväl nationella som internationella sammanhang muntligt och skriftligt klart presentera och diskutera forskning och forskningsresultat i dialog med vetenskapssamhället och samhället i övrigt, och
- visa sådan färdighet som fordras för att självständigt delta i forskning och utvecklingsarbete och för att självständigt arbeta i annan kvalificerad verksamhet.

För doktorsexamen ska doktoranden

- visa förmåga till vetenskaplig analys och syntes samt till självständig kritisk granskning och bedömning av nya och komplexa företeelser, frågeställningar och situationer,
- visa förmåga att kritiskt, självständigt, kreativt och med vetenskaplig noggrannhet identifiera och formulera frågeställningar samt att planera och med adekvata metoder bedriva forskning och andra kvalificerade uppgifter inom givna tidsramar och att granska och värdera sådant arbete,
- med en avhandling visa sin förmåga att genom egen forskning väsentligt bidra till kunskapsutvecklingen,
- visa förmåga att i såväl nationella som internationella sammanhang muntligt och skriftligt med auktoritet presentera och diskutera forskning och forskningsresultat i dialog med vetenskapssamhället och samhället i övrigt,
- visa förmåga att identifiera behov av ytterligare kunskap, och
- visa förutsättningar för att såväl inom forskning och utbildning som i andra kvalificerade professionella sammanhang bidra till samhällets utveckling och stödja andras lärande.

Värderingsförmåga och förhållningssätt

För licentiatexamen ska doktoranden

- visa förmåga att göra forskningsetiska bedömningar i sin egen forskning,
- visa insikt om vetenskapens möjligheter och begränsningar, dess roll i samhället och människors ansvar för hur den används, och
- visa förmåga att identifiera sitt behov av ytterligare kunskap och att ta ansvar för sin kunskapsutveckling.

För doktorsexamen ska doktoranden

- visa intellektuell självständighet och vetenskaplig redlighet samt förmåga att göra forskningsetiska bedömningar, och
- visa fördjupad insikt om vetenskapens möjligheter och begränsningar, dess roll i samhället och människors ansvar för hur den används.

Vetenskaplig uppsats/Vetenskaplig avhandling

- För licentiatexamen ska doktoranden ha fått en vetenskaplig uppsats om minst 90 högskolepoäng godkänd.
- För doktorsexamen ska doktoranden ha fått en vetenskaplig avhandling (doktorsavhandling) om minst 180 högskolepoäng godkänd.

Ämnesspecifika mål

Utöver vad som ovan angetts ska doktorand i litteraturvetenskap efter genomgången utbildning visa fördjupad förståelse för litteraturens estetiska särart och samhällsliga position under olika historiska epoker samt avsevärt fördjupad och vidgad skönlitterär beläsenhet.

Utbildningen ska förbereda doktoranden för yrkesverksamhet inom högskola/universitet eller andra utbildningsinstitutioner samt för andra områden där gedigna kunskaper om litteratur och insikter om humanistisk forskningsverksamhet är av stort värde. Det kan gälla utredningsarbete inom den offentliga kultursektorn, tjänster inom förlagsvärlden eller media, på bibliotek eller arkiv.

3. Behörighet

Behörig att antas till utbildning på forskarnivå är den som uppfyller villkor för såväl grundläggande som särskild behörighet och som har sådan förmåga i övrigt som behövs för att tillgodogöra sig utbildningen.

3.1 **Grundläggande behörighet** har den som har avlagt en examen på avancerad nivå, fullgjort kursfordringar om minst 240 högskolepoäng, varav minst 60 högskolepoäng på avancerad nivå, eller som på annat sätt inom eller utom landet har förvärvat i huvudsak motsvarande kunskaper. Fakultetsnämnden får för en enskild sökande medge undantag från kravet på grundläggande behörighet om det finns särskilda skäl. (Högskoleförordningen, 6 kap.)

3.2 **Särskild behörighet** har den som avlagt magisterexamen med litteraturvetenskap som huvudämne eller på annat sätt förvärvat motsvarande kunskaper. Goda kunskaper i svenska och engelska är ett krav. Kunskaper i andra språk är av värde.

4. Antagning

Ansökan om antagning till utbildning på forskarnivå sker i den ordning som fastställts av universitetsstyrelsen vid Karlstads universitet.

5. Urval

Urval bland behöriga sökande till utbildningen på forskarnivå görs med hänsyn till den bedömda förmågan att framgångsrikt genomgå sådan utbildning. Urvalet baseras på den sökandes projektplan, tidigare studieresultat med betoning på kvalitet, främst självständiga vetenskapliga arbeten på avancerad nivå, den sökandes språkfärdigheter, förväntade förmåga att aktivt delta i ämnets forskningsmiljö samt i vilken utsträckning den sökandes forskningsinriktning svarar mot befintlig handledarkapacitet.

6. Utbildningens innehåll och uppläggning

Utbildningen på forskarnivå kan genomföras med sikte på doktorsexamen respektive licentiatexamen. Doktorsexamen innebär en utbildningstid på fyra år, motsvarande 240 högskolepoäng, och licentiatexamen innebär en utbildningstid på två år, motsvarande 120 högskolepoäng. Utbildningen innehåller dels en kursdel och dels ett självständigt arbete

(vetenskaplig avhandling respektive uppsats). För doktorsexamen omfattar kursdelen 60 högskolepoäng och för licentiatexamen 30 högskolepoäng.

6.1 Kurser

Kursdelen för utbildning på forskarnivå omfattar 30 högskolepoäng för licentiatexamen och 60 högskolepoäng för doktorsexamen. Följande obligatoriska moment ingår för båda examina:

- Litteraturvetenskaplig teori och metod, 12 hp.
- Seminarier och forskningspresentation, 3 hp.
- Litteraturhistoriska fördjupningskurser, 15 hp.

För doktorsexamen ska doktoranden därutöver läsa valbara kurser om 30 hp, vilka ska vara ämnes- och/eller avhandlingsfokuserade och fastställs i samråd mellan doktorand och handledare.

6.2 Doktorsavhandling och licentiatuppsats

Deltagare i utbildning på forskarnivå ska utarbeta en vetenskaplig uppsats för licentiatexamen och/eller en vetenskaplig avhandling för doktorsexamen. Licentiatuppsats och doktorsavhandling kan antingen vara vetenskapligt sammanhängande verk, det vill säga monografi, eller sammanläggningsuppsats respektive sammanläggningsavhandling. Licentiatuppsatsen försvaras vid ett licentiatseminarium och doktorsavhandlingen försvaras vid en offentlig disputation. I övrigt hänvisas till gällande regelverk vid Karlstads universitet: Regler för utbildning på forskarnivå. Ämnet för licentiatuppsatsen eller doktorsavhandlingen väljs i samråd med handledare och examinator.

Doktorsavhandling eller licentiatuppsats kan skrivas på svenska, danska, norska eller engelska.

6.3Handledning

Den som antagits till utbildning på forskarnivå har rätt till handledning enligt gällande antagningsordning för forskarutbildning vid Karlstads universitet.

6.4 Individuell studieplan

Vid studiernas början ska doktoranden i samråd med sina handledare upprätta en individuell studieplan. Studieplanen ska innehålla en tidsmässigt realistisk planering för utbildningen på forskarnivå, samt för handledning. Planen ska också innehålla en introduktion till forskningsområdet, problemformulering, forskningsarbetets syfte, metodiska och teoretiska utgångspunkter samt aktuella forskningsetiska överväganden. Den individuella studieplanen ska kontinuerligt (minst en gång per år) följas upp med kommentarer och eventuella korrigeringar i skriftlig form.

6.5 Examination

Examination av kurser sker enligt gällande kursplaner. Vetenskaplig avhandling, respektive licentiatuppsats examineras enligt högskoleförordningen (Kap. 6, §§ 33-35), samt gällande policydokument vid Karlstads universitet.